Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 966

Wijziging van de Wet milieubeheer ten behoeve van de implementatie van de Verordening (EU) 2024/3012 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot vaststelling van een certificeringskader van de Unie voor permanente koolstofverwijderingen, koolstoflandbeheer en koolstofopslag in producten (Uitvoeringswet verordening certificeringskader voor permanente koolstofverwijderingen, koolstoflandbeheer en koolstofopslag in producten)

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 9 september 2026

De vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

I ALGEMEEN DEEL

De leden van de PRO-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Zij hebben hierover onderstaande vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel en hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel en hebben daarover nog enkele vragen en opmerkingen.

kst-36966-5
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

1. Achtergrond bij de verordening en het wetsvoorstel

1.1 Probleembeschrijving

De leden van de PRO-fractie lezen dat de regering onderkent dat de vrijwillige koolstofmarkt op dit moment grotendeels ongereguleerd is en dat dit leidt tot een wildgroei aan standaarden en beperkt vertrouwen in de markt. Deze leden vragen de regering te reflecteren op de vraag in hoeverre de Verordening (EU) 2024/3012 tot vaststelling van een certificeringskader van de Unie voor permanente koolstofverwijderingen, koolstoflandbeheer en koolstofopslag in producten (de CRCF-verordening) dit probleem daadwerkelijk oplost, nu bedrijven niet verplicht zijn hiervan gebruik te maken. Zij vragen de regering daarnaast in te gaan op de omvang van fraude en «greenwashing» op de bestaande vrijwillige koolstofmarkt en of hier onderzoek naar is gedaan voorafgaand aan dit wetsvoorstel.
De leden van de PRO-fractie wijzen in dit verband op onderzoek waarin wordt geconstateerd dat koolstofverwijderingsprojecten achteraf vaak minder CO_2 blijken te verwijderen dan vooraf werd geclaimd, ook in gereguleerde markten. Deze leden vragen of de regering deze bevindingen herkent en of dit is meegewogen bij de vormgeving van het Nederlandse toezicht op de CRCF-verordening.

De leden van de PRO-fractie vragen de regering in te gaan op de mogelijke koppeling van koolstofcertificaten voor permanente koolstofverwijdering aan het EU Emissions Trading System (EU ETS). Deze leden vrezen dat een dergelijke koppeling ertoe kan leiden dat bedrijven minder inzetten op daadwerkelijke emissiereductie en in plaats daarvan koolstofcertificaten inzetten. Zij vragen of de regering deze zorg deelt en welke positie de regering in Europa inneemt ten aanzien van deze koppeling.

1.2 Kern van het Nederlandse beleid

De leden van de JA21-fractie verzoeken om een uiteenzetting van de wijze waarop het vrijwillige karakter van CRCF op langere termijn wordt gewaarborgd. Acht de regering het denkbaar dat deelname door Europese of nationale regelgeving feitelijk een voorwaarde wordt voor markttoegang, financiering of subsidieverlening? Zo ja, welke gevolgen verwacht de regering daarvan voor Nederlandse bedrijven?

2. De CRCF-verordening op hoofdlijnen

2.1 Doel van de CRCF-verordening

De leden van de PRO-fractie constateren dat het CRCF-verordening een vrijwillig kader betreft en dat zowel aanbieders als afnemers van koolstofverwijderingseenheden niet verplicht zijn hiervan gebruik te maken. Deze leden vragen dan ook waarom niet is gekozen voor een verplicht certificeringskader. Zij vragen ook of de regering het risico onderkent dat bedrijven na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel juist gebruik blijven maken van niet-gecertificeerde, goedkopere koolstofeenheden om klimaatclaims te onderbouwen, en zo ja, welke instrumenten de regering voorhanden heeft om dit tegen te gaan.

De leden van de VVD-fractie constateren allereest dat het voor klimaatneutraliteit noodzakelijk is om koolstofdioxide uit de atmosfeer te verwijderen en langdurig op te slaan. Daarin speelt het certificeren van negatieve emissies door middel van koolstofverwijdering, koolstoflandbeheer en koolstofopslag een belangrijke rol. Deze leden onderschrijven daarom het belang van uniforme certificering.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de CRCF-verordening een vrijwillig Europees certificeringskader opzet. Kan de regering een nadere toelichting geven waarom er binnen de Europese Unie is gekozen voor een vrijwillig certificeringskader? Kan de regering tevens nader toelichten of, en zo ja hoe, het vrijwillige karakter van dit certificeringskader kan zorgen tot verschillen tussen Europese landen? Verwacht de regering dat dit invloed zal hebben op de mate waarop koolstofverwijdering, -opslag en -beheer kan worden toebedeeld aan het behalen van de gestelde emissiereductiedoelen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het certificeringskader zorgt voor het versterken van de zakelijke rechtvaardiging voor koolstofverwijdering. Op welke manier zijn marktpartijen betrokken bij het optimaliseren van het certificeringskader? Heeft het vrijwillige certificeringskadering invloed op de manier waarop marktpartijen hun koolstofopslag kunnen aanbieden aan afnemers?

2.2 Het certificeringsproces

De leden van de JA21-fractie verzoeken om een concrete toelichting op de aansprakelijkheidsmechanismen bij het later vrijkomen van eerder opgeslagen koolstof. Wie draagt het financiële en juridische risico wanneer koolstof bijvoorbeeld vrijkomt door bosbrand, verdroging van veengrond, sloop van een product of technisch falen van een opslagvoorziening? Gedurende welke termijn blijft de exploitant verantwoordelijk? Acht de regering het annuleren van gecertificeerde eenheden voldoende om het verloren klimaatresultaat te herstellen?

De leden van de JA21-fractie verzoeken om een uiteenzetting van de waarborgen tegen dubbeltelling en overcompensatie. Kunnen projecten die steun ontvangen uit de Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++), landbouwsubsidies, het Europese Innovatiefonds of andere publieke middelen daarnaast CRCF-eenheden uitgeven en verkopen? Zo ja, hoe wordt vastgesteld dat de activiteit daadwerkelijk additioneel is en hoe worden overwinsten en dubbele publieke of private beloning voorkomen?

3. Inhoud wetsvoorstel

3.1 Toezicht door de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa)

De leden van de PRO-fractie lezen dat de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) zelf beperkingen signaleert bij het toezicht op certificerende instanties. Deze leden vragen de regering nader toe te lichten welke concrete beperkingen dit betreft en welke stappen worden gezet om deze weg te nemen. Zij vragen in het bijzonder of de regering het risico onderkent dat een certificerende instantie weliswaar correct handelt terwijl het onderliggende project niet deugt, met bijvoorbeeld als gevolg dat gecertificeerde eenheden alsnog in de handelsketen terechtkomen. Ook vragen zij of de regering bereid is te bezien of de NEa meer instrumenten voor handhaving zou moeten krijgen om overtredingen effectief tegen te gaan.

De voorzitter van de commissie,
Zwinkels

De adjunct-griffier van de commissie,
Teske